Презентация

Тақырыбы:Еңбек құқығы

I Кіріспе
II Негізгі бөлім.
1.1 Еңбек құқығы
1.2 Еңбек қатынастарының ерекшеліктері
1.3 Қоғамдық еңбек нысаны
2.4 Еңбек құқықтық қатынастарымен тығыз байланысты құқықтық қатынастары.
III Қорытынды
IV Пайдаланылған әдебиеттер.

Кіріспе

Еңбек құқығы — меншіктің түріне , шаруашылықты жүргізудің ұйымдық-құқықтық пішіміне қарамастан, кәсіпорын (мекеме, ұйым) қызметкерлерінің еңбегін ұйымдастыру саласындағы қарым-қатынастарды реттеп, олардың әлеум. құқыларын қорғайтын нормалар жиынтығы. Е. қ-ның арқауы қоғамдық еңбек қатынастары болып табылады, ал бұл қатынастар қоғамдық пішімдегі еңбек процесінде міндеттілік сипат иеленеді.

Еңбек құқығы

Еңбек құқығы:

- Жұмыскермен қызметкердің тікелей еңбек ету жағдайы бойынша жұмыс беруші атынан әрекет ететін әкімшілікпен қатынасын реттейді;
- өндірісті басқаруға жұмыскердің қатысу, еңбек жағдайын тағайындау мен қолдану жағдайы бойынша әкімшіліктің еңбек ұжымымен қатынасы;
- еңбек дауларын қарастыру бойынша қатынастар;
- еңбекті қорғау және бірқатар басқалары бойынша қатынастар

.SLAID-KZ.RU
MyShared

Еңбек қатынастары келесі ерекше белгілерімен сипатталады:

Еңбек үрдісінде туындайды және дамиды. Қызметкер өзіне жүктелген белгілі бір еңбек функциясын орындайды.

еңбек қатынастары – бұл нәтижесінде жұмыс беруші еңбек өнімін, ал қызметкер еңбек шартының жағдайларына қарай белгілі бір ақы алатын ақылы қатынастар

Қызметкердің еңбек тәртібіне бағына отырып еңбек ұжымына қосылуын білдіреді.

Еңбек қатынастары ерекше заңды фактпен – еңбек шартымен, келісіммен, лауазымға сайлау туралы актімен байланысты

Қызметкердің еңбек тәртібіне бағына отырып еңбек ұжымына қосылуын білдіреді.

Қызметкердің еңбек тәртібіне бағына отырып еңбек ұжымына қосылуын білдіреді.

Қоғамдық еңбектің мынадай екі нысаны бар

Дербес еңбек (меншік иелерінің еңбегі)

жалдамалы еңбек (меншігі жоқтардың еңбегі)

Қызметкерлердің жұмысты үйінде, үйге алып істейтін және маусымдық түрлері бар.
Үйінде істейтіндер деп белгілі бір адамның үй шаруашылығында жұмыс істеуге жеке еңбек шартын жасасқан адамдарды айтады. Мысалы, күзетші, гувернантка (бала тәрбиелеуші), үй қызметшісі.
Жеке еңбек шарты бойынша жұмысты өз үйінде отырып орындайтын қызметкерлер жұмысты үйге алып істейтіндер деп аталады. Мысалы, олардың атқаратын қызмет түрлері киім тігу, суретшілік жұмыстар атқару.
Бүкіл жыл бойына емес, жылдың белгілі бір уақытында жұмыс істейтін қызметкерлерді — маусымдық қызметкерлер деп атайды. Мысалы, күзде егін жинайтындар. Мұндай жұмыстың уақыты 6 айдан аспауы керек.
Жұмысты вахта әдісімен атқаратын қызметкерлерді вахталық әдіс деп атайды.

4)Еңбек құқығы
Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінен:

- **54-бап. Жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзудың негіздері**
- **55-бап. Жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу мүмкіндіктерін шектеу**
- **56-бап. Жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу тәртібі**
- **57-бап. Қызметкердің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу**
- **58-бап. Тараптардың еркінен тыс мән-жайлар бойынша еңбек шартын тоқтату**
- **59-бап. Қызметкер еңбек қатынастарын жалғастырудан бас тартқан кезде еңбек шартын тоқтату**
- **60-бап. Қызметкердің сайланбалы жұмысқа (лауазымға) ауысуына немесе оның лауазымға тағайындалуына байланысты еңбек шартын бұзу**
- **61-бап. Еңбек шартын жасасу талаптарының бұзылуы салдарынан еңбек шартын тоқтату**
- **62-бап. Еңбек шартының тоқтатылуын ресімдеу**
- **63-бап. Еңбек кітапшасын және еңбек қызметіне байланысты құжаттарды беру**

ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ

- **4-бап. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы мемлекеттік басқару, бақылау және қадағалау**
- Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы мемлекеттік басқаруды, бақылау мен қадағалауды Қазақстан Республикасының Үкіметі, уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері, сондай-ақ өнеркәсіп қауіпсіздігі саласындағы уәкілетті мемлекеттік орган мен өзге де уәкілетті органдар жүзеге асырады.

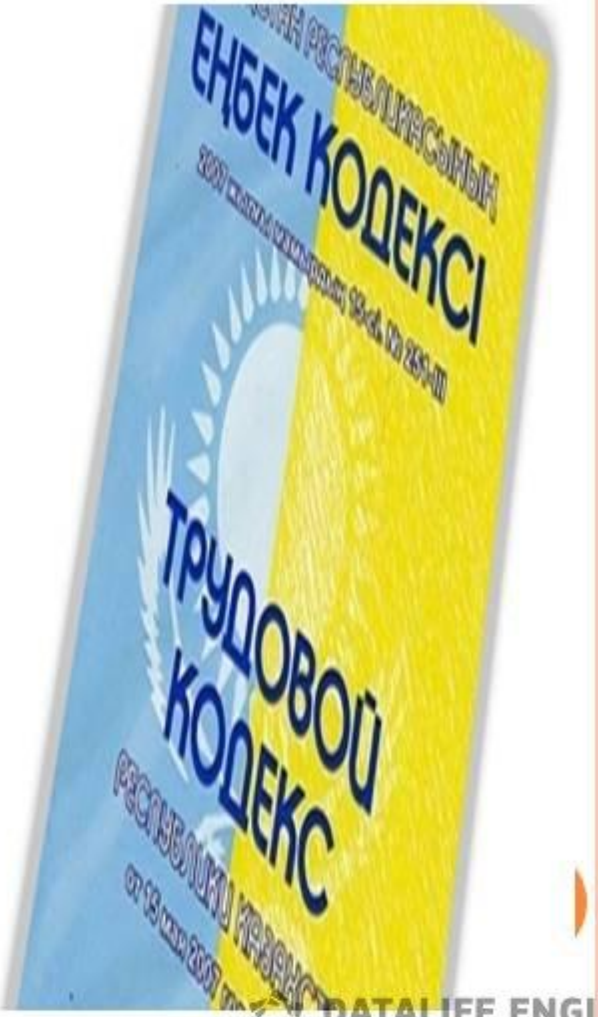

DATALIFE ENGINE
SOFTNEWS MEDIA GROUP

Жұмыс уақытына мыналар жатады:

дайындалу-қорытынды жұмыстар (тапсырма алу, материалдар, құралдар, техникалармен, құжатамамен танысу, жұмыс орнын дайындау және тазалау, дайын өнімді өткізу және басқалары)

технология, еңбек ұйымы, еңбекті нормалау және қорғау ережелерінде қарастырылған үзілістер, жұмыс орнындағы немесе жұмысшының өз уақытын дұрыс қалыптастыра алмағандағы күту уақыттары, мейрам және демалыс күндеріндегі кезекшілік

еңбек, ұжымдық келісім-шарт, жұмыс берушінің актілерімен немесе Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен анықталған үйде кезекшілік ету және бюасқа да кезеңдер

DATALIFE ENGINE
SOFTNEWS MEDIA GROUP

Қорытынды:

Еңбек құқығы пәнінің негізін еңбекті қолдану жөніндегі жеке-дара қатынастар құрайды. Олар қызметкер мен жұмыс берушінің арасында қалыптасады және жұмысқа алу, жұмыс уақыты, демалыс уақыты, жалақы төлеу, еңбек тәртібі және басқа бірқатар мәселелер бойынша түрлі әлеуметтік байланыстарды қамтиды. Еңбек процесінің өмірде болу фактісінің өзі еңбек құқықтарымен байланысты және сондай-ақ еңбек құқығының қолданылу аясына енетін қоғамдық қатынастардың тұтас кешенінің пайда болуына объективті түрде алып келеді. Олардың біреулері еңбек қатынастарынан бұрын (мысалы, жұмыспен қамтылмаған халықты еңбекке орналастыру жөніндегі қатынастар), екіншілері олармен қатар жүреді (мысалы, жұмыс беруші, еңбек ұжымы, кәсіподақтар және өзге де ұйымдар арасында қалыптасатын ұйымдастыру-басқарушылық қатынастар), үшіншілері – солардан туындайды (мысалы, қызметкердің денсаулығына келтірілген зиянды өтеу жөніндегі іс жүргізу – еңбек қатынастары және т.б.).

Пайдаланылған әдебиеттер:

Құқықтану: Жалпы білім беретін мектептің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-сыныбына арналған окулық /А. Ибраева, Г. Өлібаева, Қ. Айтхожин. — Алматы: "Мектеп" баспасы, 2006.